

ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและพยากรณ์ทางการเกษตร (แม่โจ้โพลล์) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศ ระหว่างวันที่ 4 - 20 มกราคม 2569 จำนวน 1,448 ราย ในหัวข้อ **คนไทย...กับการลดบทเรียนจากภัยน้ำท่วม ปี 68** โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อวิถีจัดการ การรับมือและข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการน้ำท่วมที่ผ่านมามีผลการสำรวจพบว่า ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 53.84 เคยประสบเหตุน้ำท่วมในพื้นที่อยู่อาศัย โดยพื้นที่ภาคเหนือได้รับผลกระทบสูงสุด ร้อยละ 36.33 รองลงมาคือภาคใต้ ร้อยละ 25.80 ภาคกลาง ร้อยละ 23.23 และภาคตะวันออก ร้อยละ 14.63 ขณะที่ร้อยละ 46.16 ระบุว่าไม่เคยประสบเหตุ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าปัญหาอุทกภัยยังคงเป็นวิกฤตการณ์สำคัญที่กระจายตัวอยู่ในทุกภูมิภาค โดยช่องทางที่ประชาชนเห็นว่าเหมาะสมที่สุดในการแจ้งเตือนภัยพิบัติเพื่อให้ทันท่วงทีคือ อันดับ 1 ได้แก่ ระบบ SMS เตือนภัย ร้อยละ 67.68 อันดับ 2 ได้แก่ สื่อโซเชียลมีเดีย ร้อยละ 45.72 และอันดับ 3 ได้แก่ แอปพลิเคชันแจ้งเตือนของหน่วยงานรัฐ ร้อยละ 44.41 จากสถานการณ์น้ำท่วมในปีที่ผ่านมาสิ่งที่ประชาชนต้องการจากภาครัฐมากที่สุดคือ อันดับ 1 ร้อยละ 70.99 ความต้องการด้านการฟื้นฟูหลังน้ำลดทั้งการเยียวยาและซ่อมแซม อันดับ 2 ร้อยละ 68.16 ความต้องการด้านอุปกรณ์ช่วยเหลือ อันดับ 3 ร้อยละ 46.75 ความต้องการด้านกำลังคนและเจ้าหน้าที่ และอันดับ 4 ร้อยละ 45.30 ความต้องการด้านข้อมูลข่าวสาร และเมื่อสอบถามถึงด้านความเชื่อมั่นในการรับมือเหตุน้ำท่วมในอนาคตของภาครัฐ พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 59.69 ระบุว่าไม่เชื่อมั่น โดยมีสาเหตุจากการบริหารจัดการล่าช้าและไม่ต่อเนื่อง ร้อยละ 67.24 การช่วยเหลือและเยียวยาไม่ทั่วถึง ร้อยละ 12.18 และด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบระบายน้ำไม่มีประสิทธิภาพ ร้อยละ 9.66 อย่างไรก็ตาม ประชาชนร้อยละ 40.31 ยังมีความเชื่อมั่น โดยเห็นว่ารัฐบาลจะนำบทเรียนและข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข รองลงมา ร้อยละ 29.52 เห็นว่าจากเหตุการณ์น้ำท่วมที่ผ่านมาได้มีการให้ความช่วยเหลือที่รวดเร็วและทั่วถึง ร้อยละ 27.62 และเห็นว่าภาครัฐทำงานรวดเร็วและเข้าถึงประชาชนได้ทันเวลา ร้อยละ 22.86

สำหรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อให้การจัดการเหตุอุทกภัยของภาครัฐมีประสิทธิภาพมากขึ้น ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมและการป้องกันล่วงหน้าเป็นอันดับแรก รองลงมาคือการให้ความช่วยเหลือและการเยียวยาที่รวดเร็วและทั่วถึง ขณะที่อีกส่วนหนึ่งเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการพัฒนาระบบแจ้งเตือนภัยและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ประชาชนสามารถรับรู้สถานการณ์และรับมือกับภัยพิบัติได้อย่างทันท่วงที

ผลสำรวจของแม่โจ้โพลล์ระบุว่าภาคเหนือเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก สาเหตุหลักมาจากฝนตกหนัก พายุ และอิทธิพลของมรสุม ประกอบกับโครงสร้างพื้นฐานด้านการระบายน้ำที่ยังไม่สมบูรณ์ ทำให้หลายพื้นที่ไม่สามารถรองรับปริมาณน้ำได้ทันต่อสถานการณ์ ภาพข่าวน้ำท่วมในปัจจุบันสะท้อนปัญหาเดิมที่ยังเกิดขึ้นซ้ำ โดยประชาชนจำนวนมากยังจดจำเหตุการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ภาคใต้ปี 2568 ซึ่งสร้างความเสียหายอย่างรุนแรงและถูกมองว่าเป็นบทเรียนสำคัญที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง จากผลสำรวจพบว่า ประชาชนต้องการให้ภาครัฐเร่งฟื้นฟูหลังน้ำลดอย่างรวดเร็วและทั่วถึง ควบคู่กับการจัดหาอุปกรณ์ช่วยเหลือ กำลังคนลงพื้นที่ และข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจน โดยการสื่อสารที่ทันเวลาเป็นหัวใจสำคัญ ซึ่งประชาชนเห็นว่าการใช้ระบบ SMS และโซเชียลมีเดียเป็นช่องทางเตือนภัยที่เข้าถึงง่ายที่สุด อย่างไรก็ตาม ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่เชื่อมั่นต่อการจัดการน้ำท่วมของรัฐ เนื่องจากการทำงานที่ล่าช้าและขาดความต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตาม พบว่ายังมีบางส่วนที่เชื่อว่าหากภาครัฐนำบทเรียนจากอดีตมาปรับปรุงระบบและทำงานร่วมกับประชาชนอย่างจริงจัง จะช่วยลดความเสียหายและสร้างความเชื่อมั่นต่อการรับมือภัยพิบัติในอนาคตได้

เสียงสะท้อนจากบทเรียนน้ำท่วม ประชาชนร้อยละ 59.69 ยังไม่เชื่อมั่นรัฐ รับมืออุทกภัยอนาคต หวั่นบริหารจัดการ

1. พื้นที่ที่อยู่อาศัยของท่านเคยประสบเหตุน้ำท่วมในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาหรือไม่

1) เคย	ร้อยละ 53.84	โดยประสบปัญหาในพื้นที่ ดังนี้
1.1) ภาคเหนือ	ร้อยละ 36.33	
1.2) ภาคกลาง	ร้อยละ 23.23	
1.3) ภาคตะวันออก	ร้อยละ 14.63	
1.4) ภาคใต้	ร้อยละ 25.80	
2) ไม่เคย	ร้อยละ 46.16	

2. ท่านคิดว่าช่องทางใดเหมาะสมแก่การแจ้งเตือนภัยพิบัติให้ทันทั่วถึง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

อันดับ 1 ระบบ SMS เตือนภัย	ร้อยละ 67.68
อันดับ 2 สื่อโซเชียลมีเดีย (Facebook, Line official)	ร้อยละ 45.72
อันดับ 3 แอปพลิเคชันแจ้งเตือนของหน่วยงานรัฐ	ร้อยละ 44.41
อันดับ 4 สื่อโทรทัศน์	ร้อยละ 38.12
อันดับ 5 วิทยูทูป / เสียงตามสาย	ร้อยละ 36.53
อันดับ 6 รถประกาศเสียงตามถนนในพื้นที่	ร้อยละ 29.07
อันดับ 7 อื่นๆ เช่น ธงตามริมแม่น้ำ, โทรศัพท์	ร้อยละ 0.14

3. จากเหตุการณ์น้ำท่วมของประเทศไทยที่ผ่านมา ท่านต้องการให้หน่วยงานรัฐมีความพร้อมของทรัพยากรในด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

อันดับ 1 ด้านการฟื้นฟูหลังน้ำลด (การเยียวยา การซ่อมบ้าน ถนน และการเกษตร)	ร้อยละ 70.99
อันดับ 2 ด้านอุปกรณ์ช่วยเหลือ	ร้อยละ 68.16
อันดับ 3 ด้านกำลังคน/เจ้าหน้าที่	ร้อยละ 46.75
อันดับ 4 ด้านข้อมูลข่าวสาร	ร้อยละ 45.30
อันดับ 5 ด้านความปลอดภัยของศูนย์อพยพและสถานที่รองรับประชาชน	ร้อยละ 42.82
อันดับ 6 ด้านผู้นำ/ผู้บัญชาการ	ร้อยละ 38.54
อันดับ 7 ด้านการฝึกซ้อมรับมือภัยพิบัติร่วมกับชุมชน	ร้อยละ 34.46
อันดับ 8 ด้านการประเมินผลและปรับปรุงมาตรการหลังเหตุการณ์ที่ผ่านมา	ร้อยละ 26.86

4. ท่านมีความเชื่อมั่นต่อความสามารถของภาครัฐในการรับมือเหตุน้ำท่วมในอนาคตหรือไม่

1) เชื่อมมั่น	ร้อยละ 40.31	โดยให้เหตุผลว่า	
1.1) รัฐบาลจะนำบทเรียนและข้อบกพร่องไปปรับปรุง			ร้อยละ 29.52
1.2) รัฐบาลให้ความช่วยเหลืออย่างรวดเร็วและทั่วถึง			ร้อยละ 27.62
1.3) ภาครัฐทำงานรวดเร็วและเข้าถึงประชาชนได้ทันเวลา			ร้อยละ 22.86
1.4) รัฐบาลมีการพัฒนาระบบเตือนภัยและเทคโนโลยีที่ทันสมัยกว่าอดีต			ร้อยละ 17.14
1.5) ประชาชนมีความเชื่อมั่นและถูกมองว่ามีความสามารถในการจัดการ			ร้อยละ 2.86

สถานการณ์

2) ไม่เชื่อมั่นเลย	ร้อยละ 59.69	โดยให้เหตุผลว่า	
2.1) การบริหารจัดการล่าช้าและไม่ต่อเนื่อง			ร้อยละ 67.24
2.2) การช่วยเหลือและเยียวยาไม่ทั่วถึง			ร้อยละ 12.18
2.3) โครงสร้างพื้นฐานและระบบระบายน้ำไม่มีประสิทธิภาพ			ร้อยละ 9.66
2.4) การสื่อสารและการแจ้งเตือนภัยไม่ชัดเจน			ร้อยละ 5.46
2.5) งบประมาณและทรัพยากรไม่เพียงพอ			ร้อยละ 5.46

5. ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะใดเพื่อให้การจัดการเหตุฉุกเฉินของภาครัฐมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- 1) ควรเตรียมความพร้อมและการป้องกันล่วงหน้า
- 2) ควรมีการช่วยเหลือและการเยียวยาที่รวดเร็วและทั่วถึง
- 3) ควรมีระบบแจ้งเตือนภัยและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ
- 4) ควรมีส่วนร่วมของประชาชนและการสร้างความเชื่อมั่น
- 5) ควรมีการบริหารจัดการและการประสานงานที่เป็นระบบ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม**1. ภาค**

1.1) ภาคเหนือ	ร้อยละ 40.84	1.2) ภาคกลาง	ร้อยละ 28.27
1.3) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ร้อยละ 15.83	1.4) ภาคใต้	ร้อยละ 15.06

2. เพศ

2.1) เพศชาย	ร้อยละ 42.63	2.2) เพศหญิง	ร้อยละ 52.81	2.3) เพศทางเลือก	ร้อยละ 4.56
-------------	--------------	--------------	--------------	------------------	-------------

3. อายุ

3.1) อายุไม่เกิน 20 ปี	ร้อยละ 8.73	3.2) อายุระหว่าง 21 – 35 ปี	ร้อยละ 40.63
3.3) อายุระหว่าง 36 – 50 ปี	ร้อยละ 31.90	3.4) อายุระหว่าง 51 – 65 ปี	ร้อยละ 16.13
3.5) อายุ 66 ปีขึ้นไป	ร้อยละ 2.61		

4. ระดับการศึกษา

4.1) ไม่ได้ศึกษา	ร้อยละ 0.84	4.2) ประถมศึกษา	ร้อยละ 14.56
4.3) มัธยมศึกษาตอนต้น	ร้อยละ 7.25	4.4) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	ร้อยละ 15.82
4.5) ปวส./อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	ร้อยละ 15.61	4.6) ปริญญาตรี	ร้อยละ 39.31
4.7) สูงกว่าปริญญาตรี	ร้อยละ 6.61		

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

5.1) ไม่เกิน 10,000 บาท	ร้อยละ 28.74	5.2) 10,001 – 20,000 บาท	ร้อยละ 34.07
5.3) 20,001 – 30,000 บาท	ร้อยละ 22.00	5.4) 30,001 – 40,000 บาท	ร้อยละ 9.51
5.5) 40,001 – 50,000 บาท	ร้อยละ 2.70	5.6) 50,001 บาทขึ้นไป	ร้อยละ 2.98

6. อาชีพ

6.1) ข้าราชการ /พนักงานรัฐวิสาหกิจ	ร้อยละ 1.24
6.2) พนักงานเอกชน/รับจ้าง	ร้อยละ 15.33
6.3) ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	ร้อยละ 28.25
6.4) เกษตรกร	ร้อยละ 16.52
6.5) นักเรียน/นักศึกษา	ร้อยละ 25.48
6.6) แม่บ้าน/ข้าราชการเกษียณ	ร้อยละ 11.33
6.7) อื่นๆ เช่นว่างงาน	ร้อยละ 0.62